

Benvolgudes/Benvolguts

«Les estrelles venen, van
Cremen ràpid,
Triguen anys/
I com els últims raigs del sol, desapareixen>>

Stars, Janis Ian

La cançó que acabem d'escoltar porta per títol, Les estrelles. Ester Prat i Marc Torres han interpretat la versió creada pels Manel dins del seu disc « Per la bona gent ». La cançó, però, té una llarga història. Va ser escrita l'any 1971 per la cantautora americana Janis Ian que va inspirar-se en la història de Judy Garland, la protagonista de El màgic d'Oz, que de gran va deixar de ser una nena prodigi. Janis Ian va fer una cançó sobre la complicada relació entre les estrelles i el seu públic, però també sobre la crisi íntima que provoca el pas del temps. El tema ha sigut objecte de moltes versions, la més espectacular va ser la que va interpretar Nina Simone l'any 1976 en el Festival de jazz de Montreux. Simone va veure reflectida la seva vida personal en els versos i va cantar-la en un moment en que estava destrossada perquè semblava condemnada a desaparèixer. La seva interpretació va ser un moment únic dins la història de la música popular.

Si hem començat aquesta sessió evocant les estrelles és perquè el tema també ens parla de l'efímer, de tot allò que llueix i que s'acaba, d'allò que ens pensem que hi serà sempre però que en un moment de les nostres vides s'eclipsa. No ens cal ser estrelles per reconèixer

que el temps tot ho transforma i que sempre deixem enrere allò que volíem ser per afirmar allò que hem esdevingut.

Us vàreu matricular per estar quatre anys a la nostra facultat, però les circumstàncies generades per la pandèmia han alterat la vostra vida universitària i probablement han trencat amb algunes de les vostres il·lusions. Al llarg d'un any i mig, la nostra universitat ha hagut de reinventar els mètodes docents, ha buscat formules híbrides que permetessin acabar els cursos i mantenir una bona qualitat d'ensenyament. Reconec que la situació no ha sigut l'òptima però gràcies a l'esforç de tots plegats ens n'hem en sortit. Ara, hem tornat la presencialitat i, ens podem retrobar amb tots vosaltres i els vostres familiars en aquests acte de comiat. Som conscients que en alguns moments ens ha costat esperar, que hem passat de la paciència al desànim, que a vegades ens hem precipitat i que d'altres ens ha costat entendre on érem, com també ens costa entendre on som ara.

L'any 1974, Ovidi Montllor publicava un dels seus millors discs titulat A Alcoi. En la cara B del disc hi havia una cançó que havia estrenat, juntament amb Toti Soler uns anys després a l'Olimpia. El tema era un cant a la vida plena en un temps en que viure volia afrontar els paranys d'una dictadura que havia marca la llibertat. La cançó no va ser de les més populars de l'Ovidi, però ara s'ha convertit en un himne gràcies a la versió que Maria Arnal i Marcel Bagés ens han ofert. El tema l'hem inclòs en el repertori d'aquest acte i abans que l'escolteu voldria avançar-vos alguns versos:

Què passa ací on sóc,
Que tinc regust de res?
Vaig i anem passant,
Anem i vaig passant.
Vaig i anem compartint
Sense cap novetat,
Poc a poc els minuts.
Poc a poquet l'hivern.
Tots passant un camí
Havent-te'n tants i tants,
I tantes coses més
Que neixen cada instant.
Ah!, la vida...

La vida està formada d'etapes. Hi ha un seguit d'etapes que moltes vegades costa assumir i, a vegades costa superar. Cada etapa és un pas que ens permet avançar, que ens ajuda a forjar un camí i ens obra noves portes. La majoria de vosaltres, ara fa quatre anys quan vàreu decidir arribar a la Universitat vàreu travessar una etapa. Vàreu acabar l'Institut, vàreu deixar enrere aquells adolescents que vàreu ser i se us va obrir la possibilitat de viure la Universitat per fer un grau d'algun dels set estudis d'Humanitats de la Facultat de Lletres. Les Humanitats us han donat eines per entendre millor quin és l'ofici de viure. Els vostres estudis us han hagut d'ajudar a ser persones, a tenir un esperit crític i a saber utilitzar les eines que us permeten moure's millor en la societat que us obra les portes. Al llarg d'aquests quatre anys, els professors que heu tingut us han ajudat amb les seves classes a poder entendre millor d'allà on venim tots plegats, on estem ara i cap on anem. Es a dir a entendre com el passat ens ajuda

a comprendre on som, a saber com assimilar millor la complexitat del present i a establir certes perspectives que ens permetin definir algunes vies per afrontar millor el nostre futur.

L'arribada a la Universitat és l'inici d'una etapa de la que tothom guarda molt bons records, perquè estudiar no és només adquirir unes determinades competències, sinó també viure diverses experiències. Anar a la Universitat implica fer noves amistats, discutir o establir relacions en el campus, descobrir possibles amors, escoltar uns professors que han dedicat una part substancial de la seva vida a uns determinats coneixements, però també implica entendre que en aquest món costa molt saber trobar respostes, ja que aprendre no implica adquirir determinats dogmatismes, sinó tenir la capacitat per poder formular sempre noves preguntes. La Universitat no és un lloc on es transmeten certeses, sinó un espai on se us han donat eines per desenvolupar-vos en les vostres vides professionals, però també en la vostra vida social o afectiva. Ara, un cop acabada l'experiència us hauran quedat molts pòsits, però també la certesa de que al tancar una etapa se n'obra una altra de nova en la qual moltes vegades sentireu la malenconia per aquell temps que heu deixat i que no tornarà.

El temps de la Universitat haurà estat el dels millors anys de la vostra vida perquè ha estat l'inici d'una etapa marcada pel descobriment, tal com deia el poeta, d'aquell "esclat que quan heu sigut joves us ha il·luminat". Ara, un cop acabada l'experiència de quatre anys d'Universitat us hauran quedat molts pòsits, però també la certesa de que al tancar una etapa se n'obre una altra de nova en la qual moltes vegades sentireu la malenconia per aquell temps que heu deixat i que

no tornaran. Altres vegades afrontareu el futur amb la força que us ha donat l'aprenentatge.

Es per això que m'agradaria acabar també fent referència a la darrera de les tres cançons que escoltarem en aquest acte. Va ser escrita per Bob Dylan l'any 1974 i inclosa per primer cop en el disc Planet Waves. Dylan va pensar-la com un acte de benedicció, plena de referents bíblics, d'un pare cap el seu fill. Hi ha en els seus versos alguna cosa que commou perquè ens assenyala com afrontar la vida implica tenir consciència del pas del temps però al mateix temps evitar caure esgotat, ni sentir-se derrotat i envellit. Ser jove no és una qüestió biològica sinó una manera de viure.

Que les mans mai no et tremolin
I els teus peus siguin lleugers
I que mentre els vents canvien
Tinguis fermes els fonaments
Guarda sempre el cor alegre
I cançons per fer content
Sigues jove per sempre més

Espero que a partir d'ara, siguin quins siguin els vostres camins, sapiguen ser sempre joves i mantenir l'esclat d'aquests temps viscuts.

Moltes gràcies